

tako-le: Občina v bližini je imela staro, nerabno brizgalnico za požare, katero jim je odstopila. Brizgalnico so vojaki zavlekli na viden kraj ter jo postavili kot "kanon" proti Italijanom. In res! Italijanska artilerija je nastopila ter začela strahovito streljati proti nevarnemu "kanonu". In če brizgalnica že ni popolnoma razbita, streljajo na njo še danes.

60 Hrvatov proti 5000 Italijanom.

Vrli Hrvati so v borbi, ki jo bije Avstrija z mnogoštevilnimi sovražniki, poleg Slovencev dika in ponos naše domovine. Kako junaško se bore naši južni bratje z verolomnimi Italijani, spričuje tudi dopisnica, ki jo je pisal poročnik Vladimir Markovič svojemu očetu v Grahovem in ki jo je objavil dalmatinski list "Jedinstvo".

Dopisnica se glasi:

"Dragi oče! Jaz sem hvala Bogu zdrav in dobro se mi godi, kar želim tudi Vam vsem iz srca. Ali ste morda slišali in brali, da sem imel veliko srečo na bojišču. Dne 5. junija sem bil s 60 Dalmatinci poslan proti Italijanom. Okoli polnoči me je obklopile 5000 Italijanov. Posrečilo se mi je vse Italijane razgneti, krog 300 pa ubiti in raniti.

Celo noč sem se z njimi boril, nato pa sem se s 5 ujetniki vrnil k svojemu bataljonu. Tam sem prejel veliko pohvalo in predlagan sem za visoko odlikovanje. Morda boste tudi v časnikih kaj brali o meni."

Viktor Emanuel hrepeni po Trstu.

Italijanski list "Secolo" poroča, da je kralj Viktor Emanuel nedavno stopil na višino Il Campanille pri Tržiču, odkoder se vidi Trst. Kralj je povabil ministrskega predsednika Salandra in generalštabnega načelnika Kadjorno, naj grsta z njim na višino. Kralj je rekel: "Pojdite z menoj, da bosta videla Trst."

Italijanski kralj komaj ušel smrti.

"United Press" poroča iz Milana: Italijanski kralj se je ob tirolski meji tako približal bojni črti, da je komaj ušel smrti. Neka avstrijska granača se je namreč razpočila komaj 50 metrov proč od kralja in je daleč okrog vse posula z drobeli. Kralj ni bil ranjen.

Oprema laških vojakov.

Laški vojaki imajo zelo dobro podkovane čevlje. Njihove čepice imajo spredaj obliko spalne čepice, so

zelo prostorne, izdelane pa iz zelo slabega materiala. Kroglice pušk so podobne ruskim kroglicam. Vojaki imajo lahke nahrbtnike, udobne pelerine, termosteklenice iz lesa. Vsak ima svetilko, da jo pri ponočnih napadih natakne na orožje; ali te svetilke so težke in ne praktične. Orodje za kopanje zemlje je tudi težko in ne praktično. Vsak mož ima v torbi rdeče vino, sir, kruh in konzerve. Izvzemši alpince in bersaglieri, so laške čete slabe in strahopetne. Njihovi napadi se pričnajo s poveljem "avanti" (naprej), ali to povelje se pri prvih težkih ranah spremeni v "aiuto" (na pomoč). Njihovo topništvo je dobro, kroglice so izdelane v Creuzotovi tovarni na Francoskem. Največ topov je kalibra 6%, imajo jih pa tudi zelo veliko kalibra 15. Munice izredno trditelj. Čeprav se še toliko trudijo, da se na pobočjih maskirajo, se jim to ne posreči, in tako si nasprotniki gledajo oči v oči. Na najmanjše znamenje streljajo po cele ure.

Kako se obnašajo Italijani.

Italijanski ujetniki, ki jih polovijo naši vojaki, kažejo skrajno veliko potrpežljivost in strah, ki se bere prav razločno na obrazu vsakega ujetega Italijana. Mlad ujet italijanski vojak vprašan, zakaj se obnaša tako plaho in bojazljivo, je odgovoril, da se bojijo ujeti italijanski vojak, češ, avstrijski vojaki jih bodo ustrelili, kajti italijanski častniki so jim pravili, da bodo Avstrijci postopali z vsakim ujetim italijanskim vojakom kakor z izdajalcem in da čaka vsakega ujetega italijanskega vojaka gotova smrt. Vrhutega se še pa bojijo, da jih bodo trpinčili, zlasti o Hrvatih se govori, da trpinčijo ujetnike, jih pražijo, jim iztrgajo jezik in oči i. t. d.

Čeprav ta izpoved ujetega italijanskega vojaka jasno priča, da se smatrajo italijanski častniki za izdajce, je vendar zelo čudno, da se še niti črnogorski kraljici Jelci ni posrečilo spremeniti naziranja o Hrvatih, ko vendar Hrvati glede omike in izobrazbe visoko nadkriljujejo Črnogorce, ali pa mara še vedno pretresa kosti novodobnih Italijanov strah pred nekdanjimi graničarji iz Banovice in Lika kljub temu, da je že preteklo od tiste dobe več kakor pol stoletja. Nekateri ujeti italijanski vojaki so napravili zelo neprijeten utis, ker so v slabi hrvaščini, slovenščini ali nemščini zatrjevali, da se jih je prisililo v vojaško službo in za vojsko in so se udali našim vojakom prostovoljno kot prijatelji Avstrije, pri čemer so zelo hvalili disciplino naših vojakov v primeri z ono italijanskih vojakov. Obnašanje Italijanov je torej v celoti in v obče prav neodkrito.

Proti Rusom na vsej črti napredujemo. — Pri Krasniku prodrli rusko črto. — Rusi se umikajo proti severu. — Naši na poti proti Lublinu in Ivangorodu. — Na Dnjestrju samo artilerijski boji.

Maribor, 7. julija.

Na bojišču proti Rusom koraka naša in zavezniška armada od zmage do zmage. Naša bojna črta se sedaj razteza od ruskega mesta Chotin v Besarabiji, ob Dnjestrju, Zloti Lipi in Bugu, do Krylowa, kjer zapusti reko Bug, potem mimo mest Zamosz, Tarnogora-Izbica, Krasnik, Jozefow (ob Visli) do mesta Ilza (južno od Varšave), kjer se začnejo naši strelski jarki, v katerih smo prezimili.

Posamezne armade stojijo sledeče:

Južno od Dnjestrja stoji armada generala Pflanzer-Baltina na straži. Na tem prostoru in dalje v Bukovini se borijo tudi naši domači polki. Zadnje dni so Rusi ob Dnjestrju začeli znova obstreljevati naše postojanke z hudim artilerijskim ognjem.

Linsingenova armada je pregnala Ruse z zahodnega brega Zlote-Lipe (pritok Dnjestrja, teče izhodno od Lvova) in se tam močno utaborila.

Böhm-Ermolijeva armada stoji ob Gnili-Lipi in gornjem toku reke Bug, to je od Przemyšlanyja do Kristanopola ob avstrijsko-ruski meji.

Mackensenova armada stoji deloma ob reki Bug in se (severoizhodno od Lvova) pri mestu Krylow (ob Bugu na ruskih tleh) zaobrne proti zahodu. Pri Krylowu so se Rusi umaknili na izhodni breg, mesto pa zažgali.

Armada nadvojvode Jožef Ferdinanda, ki stoji zahodno od Mackensenove, je prodrla severno od Lvova že daleč v rusko okrožje Lublin. Prekoračila je reko Tanew, potok Por, goraj tok rek Wieprz in reko Wyszniwa. Zasedla je važna mesta Zamosz in Krasnik ter je pri mestu Tarnogora ob Wieprzu zabila močno zagozdo v rusko fronto.

Pri Krasniku se je razvila velika bitka, ki se je končala z našo zmago. Ko smo prodrli rusko

bojno vrsto na dveh krajih, se je umaknila vsa ruska armada. V dveh dneh je na tem prostoru prišlo nad 20.000 Rusov v naše ujetništvo.

Na zahodnem bregu Visle, v ozemlju severno od Kiele, se bori armada generala Woyrscha, ki potiska Ruse proti trdnjavi Ivangorod.

Ako bo napredovalo naše protirisanje tudi še v bodoče tako gladko kot dosedaj, je mogoče, da bodo naše armade v kratkem času stale pred Lublinom in Ivangorodom ter bodo tudi od izhoda ogroževale — Varšavo!

Junaški Slovenci stražijo Bukovino.

Vojni poročevalec nemške "Tagespost" piše: Južno od Dnjestrja zvesto straži Pflanzerjeva armada. Hrabrost in v neštevilnih bojih preizkušeno junaštvo Kranjcev, Korošcev in Štajercev nam jamči, da ne bo noben Rus več stopil na bukovinska tla.

Narednik Anton Sterle pa piše ljubljanskemu "Slovencu": Najbrže boste že vedeli, da se je za bregove Dnjestrja in njega prehode v zadnjem času bojevalo tudi veliko slovenskih fantov. Kar so naši ljudje tu pokazali, je vredno, da se šteje med najdrzejše junaške čine avstrijske armade. Rus je kazal tu hud odpor, toda naši "železni" so si znali tudi točas pomagati. Za spomin pa, kdaj da je bežal čez mogočne valove Dnjestrja, je pustil tuintam komu luknjico v životu. Večina teh nas je sedaj v krasnem sedmograškem mestu Kolozsvar. Od Slovencev smo tu samo fantje .. pešpolka in .. lovškega bataljona.

Hudi artilerijski boji ob Dnjestrju.

Rusi napadajo na celi bojni črti ob Dnjestrju notri do besarabske meje z zelo številno močjo. Toda naše čete so odbile brez izjeme vse ruske sunke ter so sovražniku prizadale težke izgube. Pomanjkanje pušk v ruski infanteriji postaja od dne do dne hujše. Na tej bojni črti nimajo ruske rezerve nobenih pušk. Le kadar napravijo naskok, vzamejo puške svojim padlim tovarišem. Nasprotno je opaziti pri Rusih na tem ozemlju zelo živahno artilerijsko

delovanje in gibanje, ki pa je bilo dosedaj brezuspešno.

Kako bo dalje.

Načrti naših armad proti Rusiji so nam prikriti. Mi le vemo, da naše čete zmagovito napredujejo. Toda kam? Na katero stran jo bodo zavile? Seveda bo to ostalo prikrto, dokler se ne izvede, kajti nihče ne kaže pred časom sovražniku svojih kart. Mi vemo in vidimo sedaj le to: Armada Jožef Ferdinanda in Mackensenova napredujejo proti severu med Vislo in Bugom. Ruska armada ob Visli je pravzaprav že objeta od treh strani: od zahoda, kjer stojijo naše čete že od zime sem, od severa, od koder pritiska Hindenburg in od juga, kjer se bližata Jožef Ferdinand in Mackensen. V tem četverokotu, v katerega so Rusi že od treh strani potisnjeni, na četrti strani pa ležijo velika ruska močvirja, v tem četverokotu se nahajajo znamenite ruske trdnjave: Varšava, Ivangorod, Lublin, Brest-Litovsk, Bjelosok, Kovno.

Armadi Linsingenova in Böhm-Ermolijeva korakata proti izhodu ter sta zvezani s Pflanzer-Baltinovo armado, ki nekoliko časa že mirno stoji ob Dnjestrju. Ruska armada ob Dnjestrju in ruska armada med Vislo in Bugom nimata več neposrednega stika. Francozi, Angleži in Italijani pišejo v svojih listih, da je položaj Rusov zelo nevaren. Ker so njih prijatelji, gotovo pišejo resnico.

Nemško-francosko bojišče.

Nemško prodiranje.

Dosedaj so Nemci le odbijali francoske in angleške napade. Sedaj je postalo drugače. Nemci zopet poskušajo prodirati. V Argonih so dosegli že lepe uspehe. Zdi se, da so Nemci svoje vrste zopet znatno pomnožili. Boji na francoskem bojišču so silovito hudi.

Jaz tega nisem hotel...

Ko je prišel cesar Viljem o priliki svojega zadnjega poseta na zapadnem bojišču na neko mesto, kjer je padlo pri srditih bojih ogromno število vojakov, je pokleknil in molil. Ko se je dvignil, je pogledal še enkrat na žalostno bojišče, se obrnil k svoji okolici in rekel s tresočim glasom: "Jaz tega nisem nikdar hotel ali želel."

Bivši hlapec — angleški vrhovni poveljnik.

Iz Londona se poroča: Vzdržuje se vest, da se bo vršila sprememba v vrhovnem poveljstvu angleških čet v Flandriji. General French, ki je bil dosedaj vrhovni poveljnik angleških čet na francoskem bojišču, bo imenovan za poveljnika angleških čet v Angliji, na francoskem bojišču bo pa prevzel vrhovno poveljstvo angleških čet načelnik generalnega štaba William Robertson, ki je bil svojčas navaden hlapec, pa je pri vojaki avanziral do načelnika generalnega štaba. Pred tremi leti je imel Robertson predavanje o vojski Anglije z Nemčijo. Čuje se, da se je vojni načrt, ki ga je on sestavil, izkazal za pravega.

Cesarski namestnik hvali Slovence.

Tržaški cesarski namestnik je te dni prepotoval tolminski okraj, kjer je nastalo za civilno prebivalstvo veliko pomanjkanje živil. Namestnik je obljubil, da bo prišla pomoč. Na to je navdušeno hvalil nad vse požrivovalno, zanesljivo in domoljubno slovensko prebivalstvo ter obljubil, da bo o tem poročal tudi cesarju. Tolminski kaplan n. pr. je organiziral tolminske žene in dekleta, da so hodile do 2000 m visoko po ranjence, jih obvezovale, jim dajale jesti in piti ter jih odnašale v bolnišnice.

Italijanski torpedni čoln uničen.

V severni Adriji so Avstrijci dne 2. julija zvečer potopili italijanski torpedni čoln "170", kar znači, da je naše brodoge zvesto na straži.

Italijanska papirnata vojska.

Proti nam se Italija vojskuje z bojazljivimi vojaki in nerazpokljivimi šrapneli, proti svojim novim zaveznikom Črnigori, Srbiji in Grčiji pa s papirjem. Laški listi delajo strašno rabuko, ker so Črnogorci zasedli Skader, Srbi Drač, Grki severni Epir. A tudi laškega papirja se nihče ne boji.

Za Adrijo barantajo.

Kakor poročajo iz Zeneve, so se pričela vsled londonskega in petrograjskega posredovanja med Srbijo in Italijo nova pogajanja glede jadranskega vprašanja. Zatrjuje se, da potekajo pogajanja ugodno.

Nemčija in Italija.

Nemčija še Italiji ni napovedala vojske in ji menda tudi ne bo, dokler se ne razrušijo med Italijo

in Rumunijo obstoječe pogodbe. Rumunija ima namreč z Italijo pogodbo, da se udeleži vojske proti nam, ako Italija napade ne samo Avstrijo, ampak tudi še Nemčijo. Opomniti pa je, da postaja razmerje med nami in Rumunijo vočigled naših zmag v Galiciji vedno bolj prijateljsko, vsled česar je upati, da se med Italijo in Rumunijo obstoječa pogodba kmalu razdere. Vse druge razlage, ki sedaj krožijo po listih in nam razlagajo, zakaj Nemčija ne napove Italiji vojske, so brez podlage.

Grški kralj ozdravlja.

Kralju je že boljše, rana dobro celi. Kmalu ga bodo prepeljali v grad Dikelia. Izdaja poročil o zdravstvenem stanju se bo ustavila.

Ruski nemiri.

Potruje se, kar smo rekli, da se nemiri na Ruskem ne vršijo za mir, ampak da se razširijo pravice ruske poslanske zbornice (dume) in da ljudstvo dobi več slobod. Gibanje je tako veliko in močno, da je car v posebnem oklicu na ruski narod obljubil, da bo meseca avgusta sklical dumo. Duma hoče imeti nadzorstvo nad armado in nad ministrstvi. Ko je generalisimus Nikolaj Nivolajevič to slišal, je baje rekel: „Revolucija vam je torej premalo. Hočete ustvariti kar ljudovlado.“

Portugalska noče.

Portugalska vlada je odklonila zopetne angleške predloge za slučaj, da se udeleži vojske ob strani četverozveze.

Japonci nočejo.

Japonci so odklonili novo povabilo četverozveze, da se udeležijo vojske na evropskih tleh. Japonski veleposlanik Montono je v Petrogradu izjavil, da nima Japonska v Evropi nič za iskati.

Razne novice.

*** Naročnikom in prijateljem „Slov. Gospodarja“!**
V Avstriji je v vojskem času mnogo listov prenehalo ali pa jih je oblast ustavila. Naš „Slovenski Gospodar“ pa kljub raznim težkostim redno izhaja in obvešča svoje čitatele o novicah, ki se gode v ožji domovini, na bojiščih in po širnem svetu. Izdajanje lista je zdaj združeno z velikimi stroški. Radi tega se obrača upravištvu do naročnikov, da naj blagovolijo kolikor le more, naročnino pravočasno poravnati. Večje število naročnikov nam dolguje naročnino še za nazaj. Da se jim list ne ustavi, jih prosimo, naj v kratkem dolžno naročnino poravnajo. Istotako pa prosimo tudi vse naročnike, ki jim je s 1. julijem naročnina potekla, da isto čimprej obnovijo. Ob tej priliki vabimo zopet vse tiste, ki še niso naročeni na „Slovenskega Gospodarja“, da si ga naroče. Po nekaterih župnijah je še dosti hiš, kjer še „Slovenski Gospodar“ ni udomačen. Prijatelji lista, skrbite, da se bodo tudi te hiše naročile na naše ljudsko glasilo. In naši vojaki! S kakim veseljem čitajo vojaki na bojišču, in strelskih jarkih in tudi v vojašnicah v domovini naš list. Neštevilno pisem smo že dobili, kjer naši bramborci prosijo za „Slovenskega Gospodarja“. Rodoljubi, sorodniki in vsi, ki imate kakega svojca med vojaki, naročite jim naš list, ki jim bo v dežju sovražnih krogel in težavah vojaškega stanu mnogokrat najboljša uteha. — „Slovenski Gospodar“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naslov: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“, Maribor.

*** Velikodušen dar papeža Benedikta XV.** Sv. Oče je daroval kot prispevek za napravo vojnih kapelic za avstrijsko armado na bojišču znesek 5000 K, katerega je izročil papežev nuncij na Dunaju avstrijskemu vojaškemu vikarijatu.

*** Duhovniške vesti.** Č. g. Vid Janžekovič, župnik v Svečini, je imenovan za soprovizorja pri Gornji Sv. Kungoti in č. g. kaplan Martin Kozar za provizorja pri St. Ilju pri Turjaku.

*** Sekovski knezoškof dr. Schuster** bo obhajal 9. julija 50letnico duhovništva.

*** 25letnico mašništva** je dne 4. julija obhajal naš štajerski rojak iz Sv. Barbare v Halozah vpokojeni mornarični superijor č. gosp. Karol Kokolj, ki deluje tačas v c. in k. rezervni bolnišnici v obrtni šoli v Ljubljani. Slovesnost se je vršila v obrtni šoli sredi med ranjenici, pri sv. maši so pelev učence obrtne šole (šivalni oddelek) in podčastniki tamkajšnjega sanitetnega moštva.

*** Katoliški vsenčlilniški umrl.** V Gorici je umrl po kratki bolezni Ivan Sinčič, praporščak v ... črnovojniškem bataljonu in medicinalec. Umrli je bil rodom iz Gorice in torej počiva v domači zemlji. Sinčič je bil član slov. kat. akad. društva „Danica“ ter se je pred odhodom na bojišče več časa vezbal v Mariboru.

*** Ustavljeno sodno postopanje.** Proti uglednemu mariborskemu zdravniku dr. Iv. Turšiču se je radi pomanjkanja kaznivnega gradiva popolnoma ustavilo vsako nadaljno sodno postopanje.

*** Polkovnik Martinek.** Polkovnik Martinek, ki je bil do mobilizacije poveljnik mariborske kadetnice, je umrl dne 15. junija t. l. v Gradcu kot polkovnik 47. pešpolka na posledicah griže, ki jo je dobil na severnem bojišču.

*** Odlikovanje.** Načelnik celjskega „Orla“, g. Josip P.šek je bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo. Odlikovanec je nastopil vojaško službo pri havbičah v jeseni l. l. ter je od zime naprej na severnem bojišču, zdaj pri armadi Pflanzers-Baltin, čest tamo!

*** Odlikovanje slovenskega junaka.** Cesar je podelil srebrni križec s krono na traku hrabrostne svetinje Francu Ivanič, štabnemu naredniku pri domobranskem pešpolku št. 26, doma iz Stare-nove vasi, župnija Sv. Križ pri Ljutomeru. Ivanič si je to odlikovanje zaslužil radi hrabrega zadržanja pred sovražnikom na severnem bojišču.

*** Odlikovani slovenski vojaki.** Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: podlovec Peter Kolarič, vodja patrulje Valentin Jelič in lovec Josip Samselek, vsi od 8. lovskega bataljona; četovodja Valentin Jarič in Nik. Koščak ter korporal Josip Mlekuš 5. dragonskega polka; ognjičar Fr. Goričar in četovodja O. Verdnik 9. topničarskega polka; korporali Ivan Brus, Mihael Privšek, Franc Podjavoršek, Franc Šebec, Pavel Sorta in H. Lukašič, poddesetnik Karel Mihorka, infanteristi Josip Kapa, Franc Smigoc in Ivan Arnuš, vsi od 3. domobranskega polka; narednik Ineko ter infanteristi Ivan Lesjak, Franc Čuden in Anton Petek od 4. domobranskega polka; infanteristi Stefan Blažek, Anton Sever, Anton Udovičič in Friderik Okretič 5. domobranskega polka; praporščak Jos. Brož, narednik Jakob Belec, računovodja 1. razreda Franc Kopriva, četovodja Jos. Pisaneč, korporala Makso Srednik in Alojzij Domanjko, poddesetniki Ivan Novak, Alojzij Lepernik, Ivan Berglez, Ivan Pertenjak, Avguštin Rak, infanteristi Franc Grga, Simon Kvas, Stefan Plahuta, Jos. Senagačnik, Alojzij Lebar, Rudolf Maček in Valentin Vizovišek, vsi od 26. domobranskega polka; infanteristi Martin Nemec, Alojzij Zupanc, Anton Maček in Andrej Gregorič od 27. domobranskega polka; poddesetniki Jos. Zemljčič, Henrik Sever, Franc Antez, Ivan Knez ter topničarji Ivan Lešnik, Anton Slovene in Ernest Vračko, vsi pri 22. topničarskem polku.

*** Slovenske zastave v Gorici.** Končno so vendar svobodno vihrale slovenske zastave tudi v Gorici. Povodom zavzetja Lvova po hrabri naši drugi armadi je izdal konte Dandini, cesarski komisar in občinski upravitelj v Gorici, toplo pisan oklic na prebivalstvo, naj razobesi zastave. Meščanstvo se je odzvalo vabilu in z mnogih hiš so plapolale cesarske, mestne in deželne zastave, vihrale pa so ponosno tudi slovenske, tako s hiše Goriške ljudske posojilnice v Gosposki ulici, z Narodne tiskarne in s hiše Centralne posojilnice na Korsu. Slovenci bi bili razobešili mnogo zastav, pa jih nimajo, seveda, ker doslej je bila slovenska zastava v Gorici prepovedana. Velik boj je bil za slovensko zastavo v goriškem mestu, obilno interpelacij in spomenic, odgovora na nje ni bilo do vojne, sedaj je odgovorila vojna in molče dovolila slovensko zastavo v Gorici.

*** Nad Italijane želijo.** Slovenski vojaki gorskega havbičnega oddelka št. ... nam pišejo dne 26. junija: Sprejmite prijazne pozdrave od bregov reke Dnjestr, kakor nas tudi Vaš list veselo pozdravlja z vsako številko. Jako nam je priljubljen ta časopis, ki roma iz roke v roko, kadar nam ga izroči vojna pošta. — Poročam, da se imamo izbornu tu pri gorskih havbičah. Od začetka tega meseca prodiramo naprej od zmage do zmage; vrgli smo sovražnika preko glavne reke ter upamo, da ne bo dolgo, ko bomo postavili naše topove na mejo starodavne Avstrije. To pa si želimo prejško slej, kajti naše misli se že sučejo na jugu, v krvavem maščevanju nad pohlepni Italijanom, ki steguje svoje prste po naših slovenskih deželah. V upanju, da bo izšla Avstrija zmagoslavna iz te velike vojske, Vam pošiljamo svoje pozdrave: Fr. Uršej, Jos. Ožir, Josip Golob, Anton Lah, korporal Vodep, četovodja Špenko in nadognjičar Levpušek.

*** Mačke Lahom najljubša hrana.** V občini Bihar na južnem Ogrskem je nastanjenih kot vojni ujetniki okrog 600 italijanskih podanikov. S temi vojnimi ujetniki so velikanske težave, kajti vse jedi, ki so jih dobivali, so ti ujetniki odklanjali. Pozneje so dobili dovoljenje, da so si smeli nakupovati koze, katerih meso so zavživali z veliko slastjo. Ko je pa znanjalo koz, so si začeli kuhati in peči mačke, kojih meso jim je tako zelo prišlo, da so cene mačkam v ondotnem okraju silno poskočile. Plačevali so ti ujetniki vsako mačko po 3 do 4 krone. Stojilo se je vse potrebno, da bo vlada določila tudi glede prodaje mačk najvišje cene.

*** Rasputin, car in generalisim.** „Wiener Allgemeine Zeitung“ piše: Kmet Rasputin, ki ima na ruskem dvoru jako velik vpliv, se trudi, pridobiti meročajne ruske kroge za mir. Pri carju se mu to še ni posrečilo, a car se ni upal nastopiti proti Rasputinu, ker je ta prerokoval, da nasli usoda, ki bi njega zadela, bi uničila dinastijo Romanov. Car je pa dovolil, da gre Rasputin v glavni stan, če to dopusti veliki knez Nikolaj Nikolajevič. Rasputin je velikega kneza brzojavno vprašal, če sme priti, in je dobil odgovor: „Pridi v veliki stan, boš obešen.“

*** Črnovojniki letnikov 1878 do 1886 vpoklicani** šele 16. avgusta. Domobransko ministrstvo razglasa, da se je za 15. julij določil vpoklic avstrijskih črnovojnikov, rojenih v letih 1878 do 1886, ki so bili pri naknadnih prebiranjih spoznani za sposobne, preložil na 16. avgust. Torej tem črnovojnikom ni

treba vstopiti v vojaško službo 15. julija, kakor je bilo z razglasom dne 12. junija določeno, ampak šele 16. avgusta. Istotako tudi bosansko-hercegovinskim črnovojnikom teh letnikov ni treba vstopiti v vojaško službo dne 15. julija, ampak se šele dne 16. avgusta prigrasiti pri istem dopolnilnem okrajnem poveljstvu, h kateremu spada kraj njihovega bivališča. Uradni razglaš o preložitvi teh črnovojniških vpoklicanj se bodo kmalu javno nabili. Vsled te preložitve bodo mogoče, da se letošnja žetev pravočasno spravi pod streho. — Ta odredba domobranskega ministrstva je z ozirom na veliko pomanjkanje delavskih moči in z ozirom na važnost spravljajanja letošnje žetve velike važnosti in jo toplo pozdravljamo.

*** Vojaški konji in vozovi** na razpolago pri spravljajni žetve. Graško vojaško poveljstvo je odredilo, da se naj konji in vozovi trenskih oddelkov v občinah, kjer primanjkuje vozne živine, dajo na razpolago posestnikom za spravljajanje letošnje žetve. Prošnja se naj vloži ustmeno ali pisмено pri poveljniku bližnjega trenskega ali kakakega drugega vojaškega oddelka, kjer imajo vojaške konje na razpolago. Vojaška uprava ne zabeta nikake odškodnine.

*** Vojaki na škednjih.** Poroča se nam, da so se ponekod, n. pr. na Murskem polju utaborili vojaki tudi po škednjih, drugod da so postavili konje pod kozolet, kar bo oviralo spravljajanje pri letošnji žetvi. Kaj je storiti? Posameznik ali občina se naj obrne do poveljnika dotičnega vojaštva ali pa naravnost na okrajno glavarstvo. Se bo gotovo ugodilo, ker je spravljajanje žetve tudi za vojaštvo velikega pomena.

*** Vojni ujetniki za poljedelsko delo.** Cesarska namestnija nam naznanja: Odslej lahko dobijo vojne ujetnike za delo tudi posamezniki in ne samo občine. Število ujetnikov, ki se pošlje v kak kraj na delo, se zniža od 200 na 30 mož. Za stražo vojnih ujetnikov se lahko porabi občinski ali poljski stražniki. V slučaju, da se v občini nahaja do 200 ujetnikov, se za stražo določi 1 podčastnik ter 1 ali 2 druga vojaka. Prošnje za ujetnike za poljsko delo mora vložiti delodajalec naravnost na pristojno vojaško poveljstvo. Na poveljstvo ujetniškega taborišča se vlagajo prošnje le tam, kjer se nahaja taborišče v neposredni proslilčevi bližini. Glede varnostne straže se mora delodajalec poprej pogoditi z okrajnim glavarstvom, katero potem izda potrdilo, da bo glede varnostne straže vse dobro preskrbljeno. Za delo se navadno izberejo taki ujetniki, ki poljsko delo razumejo in ki imajo veselje do poljskega dela ter so mirne in zanesljive narave. Za stražnike se morajo izbrati taki ljudje, ki vedo obče vati z ujetniki ter jim tudi delo pravilno razkazovati. Predno se ujetniki oddajo delodajalcem, se sklene med vojaškim poveljstvom in delodajalcem posebna pogodba. Delodajalcu je dano na voljo, da daje ujetnikom plačo v višini, kakor se njemu zdi prava. Priporočena se dve stopnji: I. 20 in II. 30 vinarjev na dan. Seveda se lahko ta dnevna plača tudi zviša, ako je ujetnik prav pridno delal. Glede hrane veljajo dosedanja določila. Delodajalec, ki daje ujetnikom svojo hrano, dobi stroške za isto povrnjene. Koliko dobi za eno osebo, se določi v pogodbi. Natančnejša določila glede straže, vožnje po železnici, ravnanja za slučaj grozilnega postopanja ujetnikov, boleznih, ponesrečenja i. t. d. se izvejo pri občinah in pri okrajnih glavarstvih.

*** Pomagajte pri žetvi!** Predsedništvo štajerske c. k. kmetijske družbe razglasa: Dekleta iz dežele, ki ste navajena iz mladosti z delom na kmetih, pa začasno doma niste bila potrebna in ste našla v mestu dela in zaslužka, vrnite se sedaj domov, kjer je nujno potrebno vaše sodelovanje in vaša pomoč! Bog je blagoslovil domačo žitna polja, raz katerih je treba sedaj pravočasno pospraviti snopje, da se obvaruje vse ljudstvo lakote. Vaši očetje, vaši bratje stojijo v boju, da varujejo domovino, domačo hišo, rojstno grudo pred krvoločnim sovražnikom! Njih dlan se doma težko pogreša. Vaša dolžnost je sedaj, pomagati le redko doma zaostalim pri tako važnem žetvenem delu! Ne zapustite jih! Na ta način sopomagajte, pridobiti zmago čez naše sovražnike! Domovina in narod vam bosta hvaležna in Bog bo blagoslovil vaše delo. O t r o c i iz dežele, vrnite se domov in pomagajte doma pri žetvi!

*** Kovači in kolarji naj prosijo za dopust.** Poljedelsko ministrstvo je dne 11. junija določilo, da morejo tudi kovači in kolarji, ki so potrebni za kmečke potrebe, dobiti 14dnevni ali daljši dopust. Prošnje se naj vlagajo na okrajno glavarstvo ali pa naravnost na poveljstvo oddelka, pri katerem dotični služi. Priporočena se, da podpišejo in vpošljejo prošnje občine ali pa posestniki, ki rabijo kovača ali kolarja za popravilo kmečkega orodja.

*** Tečaj za pripravljajanje sadja in zelenjave.** Na deželni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se vrši od 26. do 28. julija tečaj za pripravljajanje sadja in zelenjave. Več v oglasu.

*** Svinjska mast (zaščimba) in meso** se ne zapleni. Na deželi se širijo govorice, da bo oblast djala pod zaporo tudi svinjsko mast (zaščimba) in svinjetino. Take govorice so popolnoma iz trte izvite. Na uradnem mestu se nam je zatrnilo, da o kakem takem koraku naše vlade ali vojaške oblasti niti govora ni. Ne dajte se torej plašiti od ljudi, ki bi z razširjanjem takih vesti radi prišli po ceni do masti in svinjetine. Mi bomo vse vladne odredbe tihoče se življenskih in drugih potrebnih ljudstva vedno pravočasno objavili.